

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālā kultūras mantojuma saraksta izveide

**2017. gada 17.augustā
Cēsis**

L

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālā kultūras mantojuma likums

(stājās spēkā 2016.gada 1.decembrī)

Pamatprincips – kopiena saglabā savu nemateriālo kultūras mantojumu. Valsts pārvalde kopienai šajā procesā atbalsta.

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālā kultūras mantojuma saraksts

Iekļauj NKM elementu, kas ir valsts aizsargājams kultūras mantojums, un **tā iekļaušanai ir plašs attiecīgās kopienas atbalsts un līdzdalība**

Elementa iekļaušanu NKM sarakstā var pieteikt ikviena ieinteresēta persona (kopiena, NVO, pašvaldība, u.c.). Pieteikumam **pievieno NKM elementa ilgtspējas nodrošināšanai līdz šim veikto un plānoto saglabāšanas pasākumu aprakstu**

Par NKM saraksta papildināšanu lemj **NKM padome** (izvērtēšanas procesā piesaista ekspertus)

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālā kultūras mantojuma saraksts

Uzdevums:

- Nostiprināt nemateriālā kultūras mantojuma **vērtību**;
- Veicināt nemateriālā kultūras mantojuma **atpazīstamību**;
- **Izglīt**ot sabiedrību par nemateriālo kultūras mantojumu.

Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā ar **2016.gada 1.decembri**:

- Dziesmu un deju svētku tradīcija un simbolisms Latvijā;
- Suitu kultūrtelpa.

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Latvijas Nacionālā kultūras centra kompetence:

- Koordinē NKM Plāna izpildi
- Uztur un aktualizē NKM sarakstu (nodrošina pieteikumu izvērtēšanu)
- Nodrošina NKM saraksta publiskumu
- Sniedz konsultatīvu un metodisku atbalstu NKM jomā
- Nodrošina NKM padomes darbību

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālā kultūras mantojuma padome

Sniedz atzinumus KM un LNK:

- 1) par pieteikumiem NKM sarakstam un UNESCO konvencijas NKM sarakstiem
- 2) par Plānu (sagatavošana, izvērtēšana)

Padomes sastāvs:

- 1) NKM jomas speciālisti (deleģē KM, IZM, VARAM, UNESCO LNK un LPS)
- 2) augstskolu pārstāvji un zinātnieki, kuru darbība saistīta ar NKM
- 3) NVO, kuru darbība saistīta ar NKM

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Kārtība NKM elementa pieteikšanai

LNKC katru gadu līdz 10.I izsludina pieteikumu iesniegšanu

2017.gadā pieteikumu iesniegšanas termiņš - 30.VI

NKM padome 4 mēnešu laikā izskata pieteikumu

Mēneša laikā pēc lēmuma pieņemšanas tiek sniegta atbilde iesniedzējam

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketas 1.punkts

Elementa nosaukums

Mantojums izpaužas aktivitātes, un tam jāatspoguļojas nosaukumā.

*Piemēram: “Pēterburgas tipa ermoņiku spēlēšanas tradīcijas”,
nevis tikai “Pēterburgas tipa ermoņikas”*

Ja elements raksturīgs tikai konkrētai vietai (pagastam, novadam, reģionam) vai kopienai, tam jāatspoguļojas nosaukumā.

*Piemēram: “Ziemeļlatgales daudz balsība”, “Baltā sviesta
darināšana Rucavā”, utml.*

Tam jābūt definētam literārajā latviešu valodā

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketas 5.punkts

Kopiena (s)

Ar NKM elementu saistītās kopienas, grupas un indivīdi, kurus raksturo kopīga identitātes izjūta, vieno nemateriālais kultūras mantojums un vēlme to saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm

(Līdz 1000 zīmēm)

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 6.punkts

Elementa apraksts

Apraksts par elementa nozīmi kopienas dzīvē šodien:

- Kāda ir Elementa nozīme kopienas dzīvē?
- Kādas aktivitātes/ darbības ir saistītas ar Elementu?
- Vai ir kādi ticējumi, rituāli un/vai nerakstīti noteikumi, kas ir saistīti ar elementu?
- Kādi ir ar elementu saistītie pārmantošanas un tālāk nodošanas veidi, ieskaitot zināšanas par elementu un tā praktizēšanai nepieciešamās prasmes un to apguves iespējas?

(Līdz 3000 zīmēm)

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 7.punkts

Elementa kultūrvēsturiskā nozīme

- * Īss ieskats elementa vēsturē
- * Vai un kā ir mainījusies elementa loma un nozīme mūsdienās?

(līdz 2000 zīmēm)

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 8.punkts

Ar elementu saistītas personas

Elementam īpaši nozīmīgi tradīcijas zinātāji
(meistari), specifisku prasmju un iemaņu pratēji

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 12.punkts

Elementa ilgtspējas nodrošināšanas pasākumu apraksts 5 gadiem

- Kas līdz šim ir darīts, lai nodrošinātu Elementa pastāvēšanu un turpināšanos? Kādu ietekmi ir atstājušas šīs aktivitātes?
- Kādi pasākumi tiks veikti elementa atpazīstamības veicināšanai un vērtības nostiprināšanai (dokumentēšana, pētniecība, u.c.)?
- Kādus pasākumus plānots veikt elementa attīstīšanai un aizsardzībai? Kādi ir pasākumu mērķi?
- Lūdzu, aprakstiet līdz šim saņemto un plānoto valsts vai pašvaldību institūciju, vai citu personu līdzdalību un atbalstu

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

13.punkts

Kopienas piekrišana

Lūdzu, uzrādiet apliecinājumu/s tam, ka ir kopienas (grupas, indivīdu) līdzdalība un atbalsts Elementa ierakstīšanai Nacionālajā sarakstā un plānotajiem pasākumiem Elementa ilgtspējas nodrošināšanai. Tās var būt atbalsta vēstules vai/un informācija par sanāksmēm un to rezultātiem, un tml.

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 18.–21.punkts

Papildmateriāli

- Foto materiāli (5 -10 nesen uzņemtas, 1 - 2 senākas fotogrāfijas)
- Video faili (no 1 līdz 3 minūtēm)
- Skaņas faili (līdz 5 failiem)
- Tekstu faili (ne vairāk kā 5 garāki apraksti)

Jāiesniedz, izmantojot failu apmaiņas vietnes internetā

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Pieteikuma anketa: 23.punkts

Vieta, kur glabājas visi NKM pieteikuma sagatavošanā savāktie materiāli

Savāktajām intervijām, video un citiem materiāliem būtu jāatrodas kādā krātuvē, vēlams, vietējā muzejā vai citā krātuvē. Lūdzu, norādiet šīs krātuves atrašanos (adrese, interneta vietne utml.)

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Valsts Kultūrkapitāla Fonds

Mērķprogramma: Pieteikumu sagatavošana
Nacionālajam nemateriālā kultūras mantojuma sarakstam

Finansējums: no Tradicionālās kultūras nozares budžeta
(ne mazāk kā 10 000 EUR)

Iesniegšana: 2017.gadā līdz 03.03.

2018.gadā tiks sludināts

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Kontaktpersonas

Gita Lancere: gita.lancere@lnkc.gov.lv

Linda Rubena: linda.rubena@lnkc.gov.lv

Ilmārs Pumpurs: ilmars.pumpurs@lnkc.gov.lv

672289095

Latvijas Nacionālais kultūras centrs:

lnkc@lnkc.gov.lv

www.lnkc.gov.lv

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Paldies par uzmanību!

Gita Lancere

Gita.lancere@lnkc.gov.lv

